

Keuzedeel mbo

Machinaal melken basis

Code

K1328

Ontwikkeld door: SBB in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid

Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid

Op: 16-06-2022

1. Algemene informatie

D1: Machinaal melken basis

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Binnen de huidige kwalificatiestructuur is er geen specifiek profiel voor melkvee. Dit keuzedeel biedt de mogelijkheid om specifiek in te gaan op melken indien dit nog niet in het dossier aan bod is gekomen.

Relevantie van het keuzedeel

Melken is een belangrijke taak op melkveebedrijven. Met dit keuzedeel vergroot de beginnend beroepsbeoefenaar zijn/haar kansen op de arbeidsmarkt.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel gaat over machinaal melken. Met dit keuzedeel kan de beginnend beroepsbeoefenaar onder begeleiding machinaal melken. Dit omvat de voorbereiding en de uitvoering van het machinaal melken, het controleren van de kwaliteit en de melkopslag, het nabehandelen en het reinigen van de ruimten en apparatuur. Ook eenvoudige onderhoudswerkzaamheden. Het melkwinningsproces verloopt diervriendelijk, hygiënisch en veilig.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Uitvoeren machinaal melken

Complexiteit

Het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar wordt gekenmerkt door regelmatig terugkerende handelingen waarbij hygiëne en werken met aandacht vereist blijft. Het werken met levende dieren vereist een continue alertheid, omdat het gedrag en de conditie van dieren niet alleen door verschillen in de soort bepaald worden, maar ook door verschillen tussen individuele dieren, door ziekte of door variërende externe omstandigheden. Het is de taak van de beginnend beroepsbeoefenaar om op afwijkende omstandigheden of gedragingen van de dieren op de juiste manier te reageren.

De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over algemene basiskennis over en basisvaardigheden in het melken van melkvee, de verzorging van de dieren tijdens het melken en het zorgdragen voor het product, de melk.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol. Hij/zij voert onder begeleiding eenvoudige werkzaamheden uit. Hij/zij rapporteert regelmatig aan de leidinggevende/ondernemer en meldt opvallende zaken of vraagt hier tijdig ondersteuning bij. Hij/zij volgt instructies op en is verantwoordelijk voor de resultaten van zijn/haar eenvoudige beroepstaken.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van bewaarcondities van melk
- heeft basiskennis van de kwaliteitseisen waar de melk aan moet voldoen
- heeft basiskennis van de uier
- heeft basiskennis van melksamenstelling
- heeft basiskennis van melkwinning en melkwinningsapparatuur
- heeft basiskennis van reinigen en ontsmetten
- heeft kennis van dierenwelzijn in relatie tot machinaal melken
- kan de melkkwaliteit visueel controleren
- kan eenvoudig onderhoud uitvoeren aan melkwinningsapparatuur
- kan melkstal en apparatuur reinigen
- kan pas afgekalfd dier handmatig melken voor de biest
- kan welzijn van het dier aan het gedrag herkennen
- kan werken volgens eisen rondom arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu

D1-K1-W1: Bereidt melkwinning voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de melkwinning voor. Hij/zij verzamelt wanneer nodig het melkvee en plaatst de dieren in de wachtruimte. Hij/zij bewaakt dierenwelzijn en zorgt dat de melk van zieke dieren en dieren met medicijngebruik zal worden gesepareerd en markeert attentiedieren. Hij/zij maakt de melkwinningsapparatuur bedrijfsklaar en treft voorzorgsmaatregelen in het kader van (persoonlijke) hygiëne. Bij bijzonderheden/afwijkingen informeert/raadpleegt hij/zij de leidinggevende.

Resultaat

De melkwinning is voorbereid.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- voert de voorbereidingen op bedreven wijze uit
- gaat op rustige wijze met het vee om
- heeft oog voor dierenwelzijn in relatie met de voorbereiding van het melkproces
- informeert/raadpleegt tijdig leidinggevende bij bijzonderheden/afwijkingen
- volgt instructies op van de leidinggevende
- kiest de juiste maatregelen/materialen voor (persoonlijke) hygiëne
- treft voorbereidingen volgens de op het bedrijf geldende procedures en voorschriften

D1-K1-W1: Bereidt melkwinning voor

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Voert melkwinning uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt dat de dieren in de melkstal komen, maakt de uier schoon, straalt voor en controleert de uier en de melk. Hij/zij sluit het melkstel aan en bewaakt hygiëne, veiligheid en dierenwelzijn tijdens de melkwinning. Hij/zij past zo nodig hulpapparatuur toe om onrustige dieren te kalmeren. Hij/zij neemt indien nodig het melkstel af, controleert de uier op uitgemolken zijn en neemt zo nodig maatregelen. Hij/zij behandelt de spenen na. Bij afwijkende dieren of afwijkende melk schakelt hij/zij de hulp in van de leidinggevende.

Resultaat

Optimale melkopbrengst en melkqualiteit.
Het melkwinningsproces verloopt diervriendelijk, hygiënisch en veilig.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gaat op een rustige wijze met het vee om
- heeft oog voor dierenwelzijn tijdens het melkproces
- controleert continu of het melkwinningsproces adequaat verloopt
- gebruikt en bedient de melkwinningsapparatuur en –materialen op effectieve en bedreven wijze
- melkt het vee volgens de op het bedrijf geldende procedures en voorschriften
- schakelt tijdig hulp in van leidinggevende bij afwijkende omstandigheden
- hanteert een goede werkhouding

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Aandacht en begrip tonen

D1-K1-W3: Rondt melkproces af

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert de melkopslag. Hij/zij reinigt de melkwinningsapparatuur en zet deze klaar voor de automatische reiniging. Hij/zij maakt de melkstal schoon en controleert of de dieren op de juiste plek zijn aangekomen. Hij/zij voert in opdracht eenvoudige onderhoudswerkzaamheden uit. Bij bijzonderheden/afwijkingen informeert/raadpleegt hij/zij de leidinggevende.

Resultaat

De dieren zijn terug in de stal/weide.
De melkopslag in de melkkoeltank is gecontroleerd.
De melkwinningsapparatuur en –ruimten zijn schoon en onderhouden.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- reinigt de melkwinningsapparatuur en –ruimten volgens de op het bedrijf geldende voorschriften
- signaleert tijdig mogelijke storingen en defecten aan de melkwinningsapparatuur
- informeert/raadpleegt tijdig leidinggevende bij bijzonderheden/afwijkingen
- voert eenvoudige onderhoudswerkzaamheden vakkundig uit
- controleert de melkopslag volgens de op het bedrijf geldende procedures en voorschriften

D1-K1-W3: Rondt melkproces af

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen